

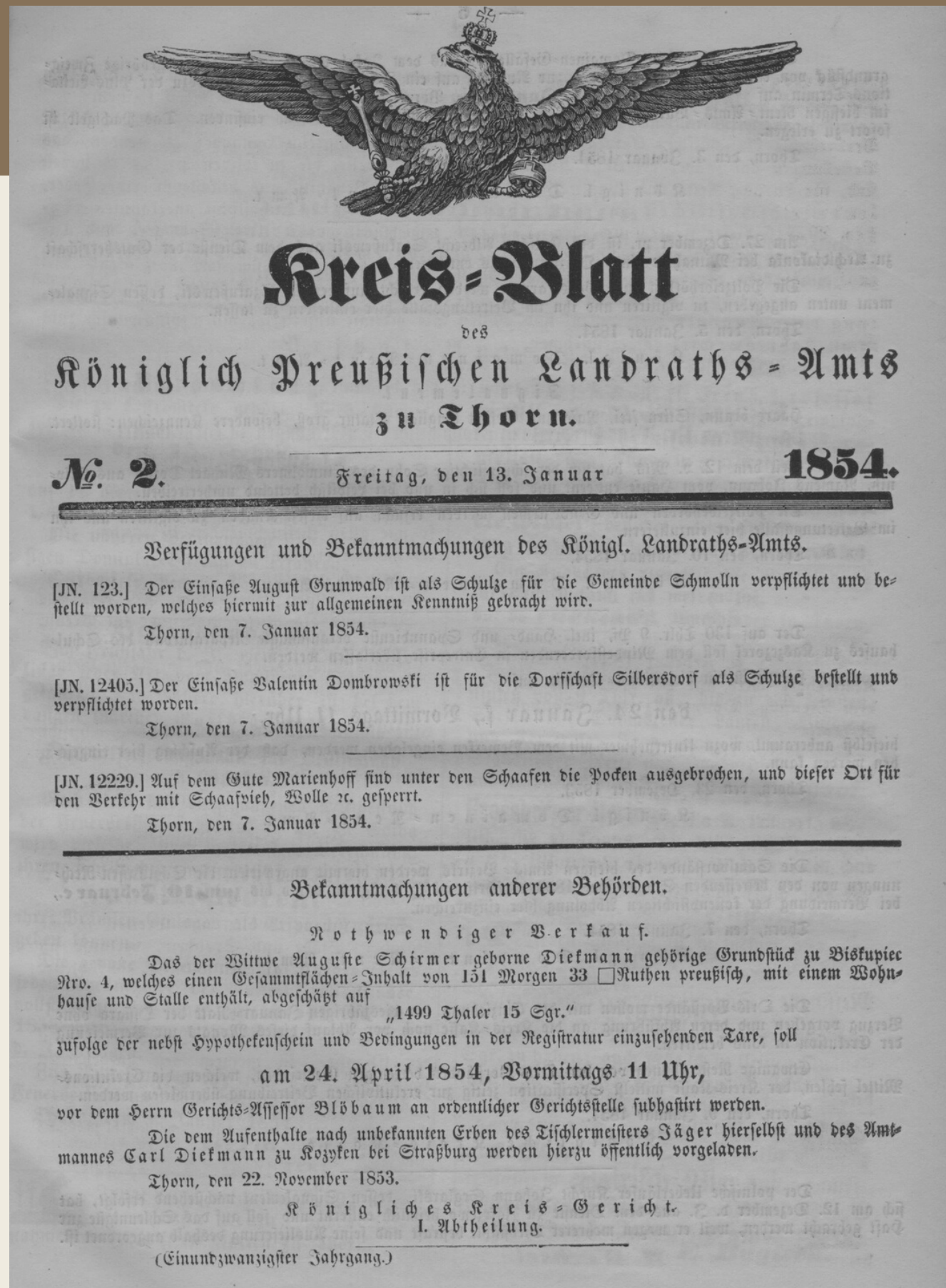
Książnica
Kopernikańska
w Toruniu

Prasa regionalna XIX wieku

opracowała Judyta Górska

Kreis-Blatt des Königlich-Preussischen Landraths zu Thorn

Fot. A. Młodzik

Lata wydania

Jg. 1 (1834)- Jg. 86 (1919)

Częstotliwość

tygodnik, później ukazywał się 2 razy w tygodniu

Wydawnictwo urzędowe niemieckie.

Drukowane przez Ratsbuchdruckerei w Toruniu.

Tekst drukowany pismem gotyckim.

Źródło: *Bibliografia czasopism pomorskich: województwo bydgoskie*, pod red. H. Baranowskiego, Toruń 1960, poz. 929.

Fot. A. Młodzik

Źródło: E. Lambeck, R. Hupfer, *Einladung zum Abonnement*, „Der Drewenzbote für Gollub und Umgegend”, Nro. 1 (1879), s. 1.

Der Drewenzbote für Gollub und Umgegend

Lata wydania

1879, nro. 1-19 [?] (29. October-31. Dezember)

Częstotliwość

ukazywał się 2 razy w tygodniu w środy i soboty

Odpowiedzialność

redaktor- R. Hupfer, wydawca- Ernest Lambeck

Gazeta o charakterze lokalno-regionalnym wydawana w Toruniu. Zawierała informacje o najważniejszych wydarzeniach politycznych, a także o sprawach ważnych dla regionu.

W soboty ukazywał się dodatek ilustrowany:

„Illustriertes Unterhaltungsblatt”.

Tekst drukowany pismem gotyckim.

Thorunia. Die Erzählerin und Anzeigerin an der Weichsel und Drewenz

Fot. A. Młodzik

Lata wydania

Jg. 1 (1830)- Jg. 5 (1834)

Częstotliwość

ukazywał się 2 razy w tygodniu

Odpowiedzialność

redaktor- Wilhelm Theodor Lohde

Czasopismo literackie w języku niemieckim drukowane
w Toruniu.

Dodatek: „Thorner öffentlicher Anzeiger”.

Tekst drukowany pismem gotyckim.

Źródło: *Bibliografia czasopism pomorskich: województwo bydgoskie*, pod red. H. Baranowskiego, Toruń 1960, poz. 1117.

Fot. A. Młodzik

Źródło: S. Kalembka, *Julian Prejs-Sierp Polaczek (1820-1904)*, [w:] *Wybitni ludzie dawnego Torunia*, pod red. M. Biskupa, Warszawa-Poznań-Toruń 1982, s. 200.

Wszechbrat Bracki

Lata wydania

Ukazały się 4 lub 5 numerów (15 X 1860-19 III 1861)

Odpowiedzialność

redaktor- Julian Prejs z Chełmna

(pseudonim Sierp Polaczek)

wydawane w oficynie drukarskiej

Ernesta Lambecka w Toruniu

Podtytuł: Pismo dla wszystkich bractw i stowarzyszeń kościelnych

a szczególnie dla Bractwa Trzeźwości Świętej.

Pismo religijno-moralizatorskie mające na celu walkę z alkoholizmem.

Fot. A. Młodzik

Źródło: S. Wierzchosławski, *Franciszek Rakowicz (1839-1878)*, [w:] *Wybitni ludzie dawnego Torunia*, pod red. M. Biskupa, Warszawa-Poznań-Toruń 1982, s. 227-228.

Gazeta Toruńska

Lata wydania

R. 1 (1867)-R. 57 [54] (1921)

Odpowiedzialność

nakładem Franciszka Tadeusza Rakowicza
redaktor- Władysław Łebiński

Pierwszy dziennik w języku polskim, ukazujący się na Pomorzu. Publikowano w nim treści o charakterze polityczno-informacyjnym, najnowsze wiadomości z kraju i ze świata, komentarze oraz ogłoszenia.

Gazeta prowadziła walkę z germanizacją poprzez popularyzowanie literatury i kultury polskiej. Na jej łamach głoszono idee zakładania stowarzyszeń w celu obrony interesów narodowych.

Od 1894 r. wydawano mutację pod tytułem "Gazeta Codzienna" dla czytelników spoza Torunia.

Fot. A. Młodzik

Źródło: T. Zakrzewski, *Ignacy Danielewski (1829-1907)*, [w:] *Wybitni ludzie dawnego Torunia*, pod red. M. Biskupa, Warszawa-Poznań-Toruń 1982, s. 222-223.

Przyjaciel

Lata wydania

R. 1 (1875)- [1916?]

Częstotliwość

tygodnik, od 1892 r. ukazywał się 2 razy, później nawet 3 razy w tygodniu

Odpowiedzialność

redaktor i nakładca- Ignacy Danielewski
druk- Józek Buszczyński w Toruniu

Poczytne pismo dla ludu.

Stanowiło kontynuację chełmińskiego "Przyjaciela Ludu".

Pismo redagowane było w sposób przystępny, cieszyło się dużą popularnością i wysokim nakładem.

W latach 1883-1887 wydawano dodatek "Gazetka dla Dzieci", który później ukazywał się jako niezależne pismo tygodniowe.

Pielgrzym. Pismo Religijne dla Ludu

Fot. A. Młodzik

Lata wydania

R. 1, nr 1 (1 stycznia 1869)- R. 71, nr 104 (31 sierpnia 1939)

Częstotliwość

tygodnik, później wychodził 3 razy w tygodniu

Odpowiedzialność

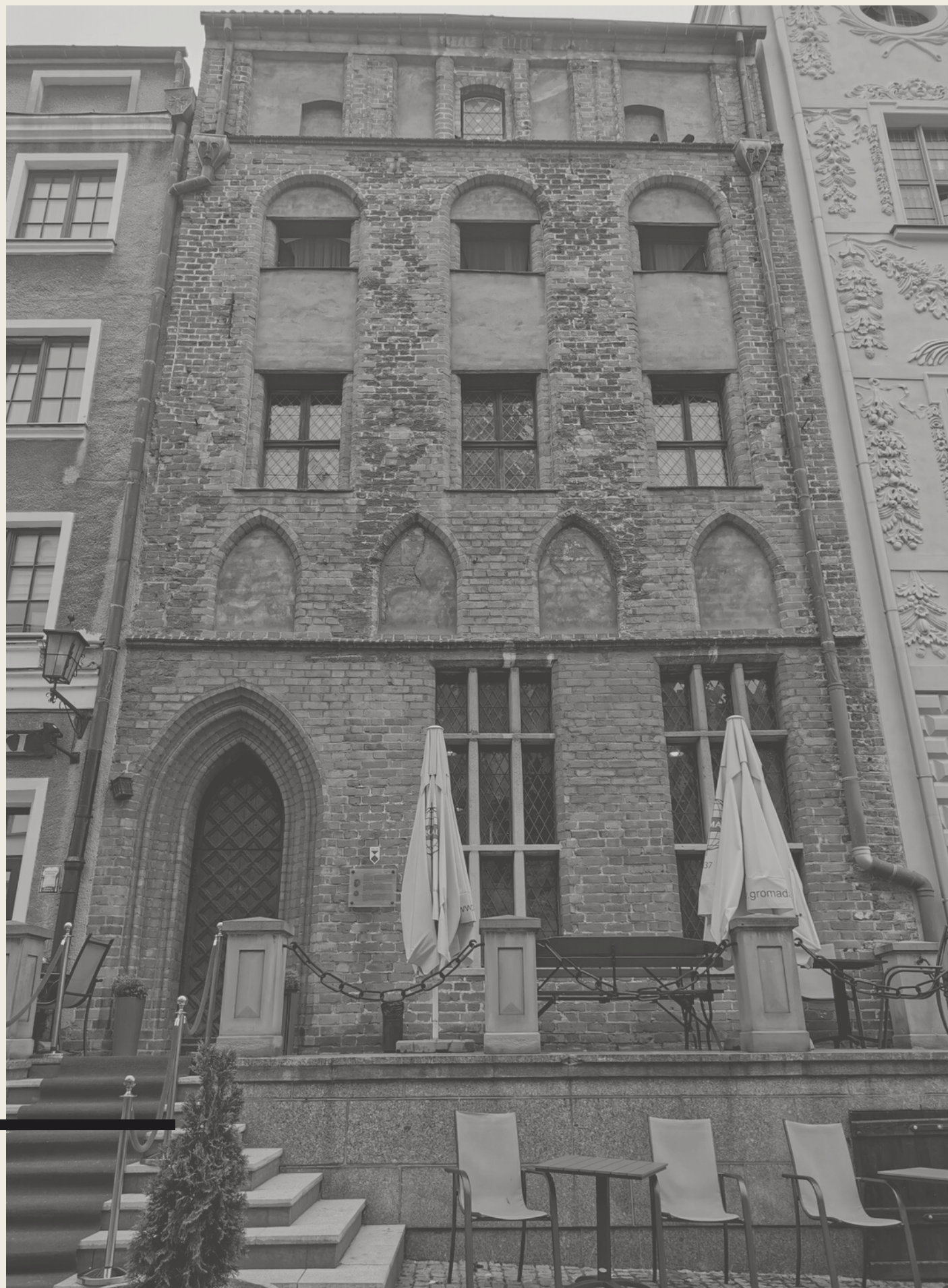
redaktor- ks. Szczepan Keller

wydawane nakładem Jana Nepomucena Romana w Pelplinie

Czasopismo polskie publikujące treści religijne i patriotyczne. Sprzeciwiało się germanizacji i występowało w obronie ludności polskiej.

Tytuł czasopisma miał przypominać czytelnikom, że wszyscy jesteśmy pielgrzymami w obcym kraju, idącymi do domu wieczności.

Źródło: [S. Keller], *Kochany bracie i siostrzo!*, „Pielgrzym”, R. 1, nr 1 (1869), s. 1-5.

Fot. J. Górski

Drukarnia Buszczyńskich -Żeglarska 10

Pierwsza siedziba redakcji
"Gazety Toruńskiej"

Tablica pamiątkowa znajdująca się
na ścianie kamienicy przy
ul. Żeglarskiej 10 (dawniej 105)
w Toruniu.

W latach 1866-1890 mieściła się
tam drukarnia Józefa
i Sylwestra Buszczyńskich,
w której drukowano polską
"Gazetę Toruńską".

Fot. J. Górski

Źródła:

Przedstawione w prezentacji XIX wieczne gazety regionalne pochodzą ze zbiorów
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej- Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu:

1. *Der Drewenzbote für Gollub und Umgegend*, sygn. KM 02040,
2. *Gazeta Toruńska*, sygn. KM 01423,
3. *Kreis-Blatt des Königlich-Preussischen Landraths zu Thorn*, sygn. KM 02039,
4. *Pielgrzym*, sygn. KM 01057
5. *Przyjaciół*, sygn. KM 01424,
6. *Thorunia*, sygn. KM 03720,
7. *Wszechbrat Bracki*, sygn. KM 01398,

**Książnica
Kopernikańska
w Toruniu**

Wszystkie skany gazet wykonano przez Dział Ochrony Zbiorów WBP-KK w Toruniu.
